

ΤΟ ΝΟΜΠΕΛ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΟΝ KAZOYO ΙΣΙΓΚΟΥΡΟ

► Tris BENAL ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Tο Νόμπελ Λογοτεχνίας μάς πάει από εκπλήξεις σε εκπλήξεις. Πότε άσχημες ή περίπου, πότε υπέροχες. Έτοις, μετά τη Λευκωσία σύντομα δημοσιογράφο Σβετλάνα Αλεξεβίτη και τον τραγουδοποιό Μπούρι Ντίλαν ήθελε να ευτυχίσει με την προσέρχεται επιπλέους το κορυφαίο λογοτεχνικό βραβείο στα χωράφια της μεγάλης, γνήσιας, καινοτόμου λογοτεχνίας.

Απονέμεται στον ιαπωνικής καταγωγής 63χρονο Βρετανό συγγραφέα Καζούο Ισιγκούρο, πολυμεταφρασμένο στη χώρα μας και διεθνή διασημότητα. Οχι μόνο χώρι στη βιβλιά του, αλλά και στις εξαιρετικές τανίες που γέννησε. Το πιο γνωστό και βραβευμένο (με Μπούριερ 1989) έργο του, «Τα απομενά μιας μέρας» (Καστανιώτης), έγινε αξέχαστη τανία από τον Τζέιμς Αιζόρι, με τον Αντώνιο Χόπκινς και την Ειά Τόμσον, ενώ το πιο πρόσφατο, του 2005, «Μή μ' αφήσεις ποτέ» (Καστανιώτης), από τον Μάρκο Ρόμανεκ, με την Κίρα Νάττλι, την Κέρε Μάλιγκαν και τον Αντριου Γκάρφιλντ.

Όπως κάθε μεγάλος συγγραφέας, ο Καζούο Ισιγκούρο δεν είναι συντήθημένο περίπτωση. Η Σουνδική Ακαδημία εξήγησε την επιλογή της, τον ίδιον τας ότι έχει γράψει «μιθιστορίματα μεγάλης συναισθητικής δύναμης, με τα οποία αποκάλυψε την άμβωσο κάτω από την απατηλή αισθήση σύνθεσης μας με τον κόσμο».

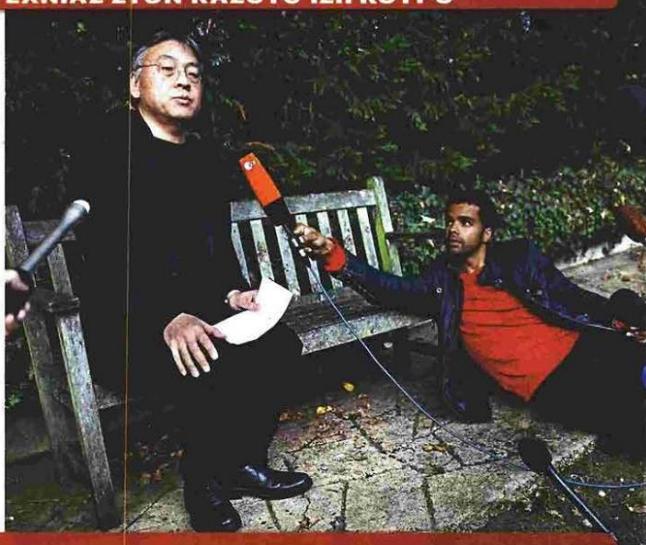
Οστεν και Κάφκα

Ενώ η μόνην γραμμάτεας της Ακαδημίας, Σάρα Ντάνιους, που έκανε και την ανακοίνωση, χαρακτήρισε το οπιλ του έντει μετάγμα από Τζέιμς Οστεν και Κάφκα με μικρή δόση από Προυσι, είπε στην ίδια προσωπικά προτιμά από όλα τα έργα τουν «θαμμένο γίγαντα» (εκδ. Ψυχογιός), αν κατα τα «Απομενάριά μας μέρας» είναι «ένα πραγματικό αριστούργημα». Και κατέληξε με μια αυτονόητη διλωσι-κλείσιμο ματιό στις περισσές έντονες αντιδράσεις για τη βράβευση του Μπούρι Ντίλαν και τα γνωστά θαυμάτια του. «Ελλιτίζω αυτήν την επιλογή για να κάνει ευτυχισμένο όλον τον κόσμο».

Ευτυχισμένος έγινε σίγουρα ο ίδιος ο Ισιγκούρο, που παρνεί και 1,1 εκατ. δολάρια. Ευτυχισμένοι έγιναν και οι βιβλιόφιλοι του Ήνωμένου Βασιλείου, αφού χάρη σε έναν χαροπλούδη προφήτη Γιαπονέζο, που προτιμά να φρέσει παρά να κάνει διλώσις, πήραν το δέκατο Νόμπελ τους, με πιο πρόσφατα αυτά της Λεσίνγκ και του Πίλτερ. Ευτυχισμένοι μέσα στην

Σε εποχές Brexit το κορυφαίο λογοτεχνικό βραβείο φτάνει στο Ήνωμένο Βασίλειο χάρη σε έναν «ένενο», που ήρθε από το Ναγκασάκι 5 χρόνων και εκτινάχθηκε στα βρετανικά γράμματα γράφοντας για μπάλερ («Τα απομενάριά μιας μέρας») και για ιππότες και δράκους των καιρών των Αγγλοσαξόνων («Ο θαυμένος γίγαντας»)

Ο Γιαπωνέζος γίγαντας της βρετανικής λογοτεχνίας

αμπχανά τους και οι Γιαπωνέζοι, που είχαν, λέει, μαζεύει τα πανηγύρισσον το Νόμπελ του Χαρούκι Μουράκάμι και τους προέκυψε με συμπατιρίστη τους, αλλά που γράφει στα αγγλικά και τον διαβάζουν σε μετάφραση!

Οι ιαπωνικές ρίζες του Ισιγκούρο έχουν έντονο ενδιαφέρον, ειδικά γιατί τις προστέρασαν πολλά πάντες με το σώμα αντικαθιστώντας την αγγλική φωνή, την αγγλική αριστοκρατία και την εντελώς βρετανική παράδοση των μπάλερ έναν Γιαπωνέζακι, ήταν πολύ οργανώσατο στα ελληνικά «A Pale View of Hills» (1982) και το «Ένας καλλιέργεινος του ρευστού κόσμου» (1986),

με το οποίο μας τον πρωτογνώρισε το Βιβλιοπολείο της Εστίας, είχαν σχέση με την Ιαπωνία (τα τραύματα και οι ευθύνες της στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο). Το ομέους επόμενο ήταν τα «Απομενάριά μιας μέρας», που άφησε τους πάντες με το σώμα αντικαθιστώντας την αγγλική φωνή, την αγγλική αριστοκρατία και την εντελώς βρετανική παράδοση των μπάλερ έναν Γιαπωνέζακι, ήταν πολύ οργανώσατο στα ελληνικά «A Pale View of Hills» (1982) και το «Ένας καλλιέργεινος του ρευστού κόσμου» (1986),

με το οποίο μας τον πρωτογνώρισε το Βιβλιοπολείο της Εστίας, είχαν σχέση με την Ιαπωνία (τα τραύματα και οι ευθύνες της στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο). Το ομέους επόμενο ήταν τα «Απομενάριά μιας μέρας», που άφησε τους πάντες με το σώμα αντικαθιστώντας την αγγλική φωνή, την αγγλική αριστοκρατία και την εντελώς βρετανική παράδοση των μπάλερ έναν Γιαπωνέζακι, ήταν πολύ οργανώσατο στα ελληνικά «A Pale View of Hills» (1982) και το «Ένας καλλιέργεινος του ρευστού κόσμου» (1986),

με το οποίο μας τον πρωτογνώρισε το Βιβλιοπολείο της Εστίας, είχε επιτίσει στα 18 της από την ατομική βόμβα, ο πατέρας του, Σιζούνο, ήταν επιστήμονας, οικεανογράφος. Ο δικές του επαγγελματικές φιλοδοξίες και η πρόσλογή

θηκε το 1954 στο Ναγκασάκι της Ιαπωνίας. Η μπέρα του, Σιζούκο,

είχε επιτίσει στα 18 της από την ατομική βόμβα, ο πατέρας του, Σιζούνο, ήταν επιστήμονας, οικεανο-

γράφος. Οι δικές του επαγγελμα-

τικές φιλοδοξίες και η πρόσλογή

«Ο Νάιλαν είναι ο πήρας μου»

Ο KAZOYO ΙΣΙΓΚΟΥΡΟ έμαθε για το Νόμπελ του την ίδια στιγμή με όλο τον κόσμο. Δηλαδή από το live streaming της ανακοίνωσης στη Στοκχόλμη. Ήλγο αργότερα, πολιορκημένος από δημοσιογράφους στο σπίτι του, στο Λονδίνο, εκεί όπου ζει με τη σύζυγό του Λόρρα ΜακΝτούγκαλ και την κόρη τους Νάιλαν, έκανε την πρώτη του δηλώση, στο BBC, φυσικά. Χαρακτήρισε τη βράβευση του «ξεμπετική τιμή, κυρίως γιατί σημαίνει ότι ακολούθως τα θήματα των μεγαλύτερων συγγραφέων που έζησαν ποτέ». Και συνέχισε πολιτικά. «Η βράβευση μου έρκεται μια εποκή που ο κόσμος είναι όσο ποτέ αβέβαιος και ανησυχούσχε για τις αξεις του, τους πγέτες του και την αφράτει του. Ελπίζω ότι αποδεκόμενος αυτή τη μεγάλη τιμή θα μπρέσου σε ενθαρρύνωστο έστω και λίγη τις δυνάμεις για ειρήνη και καλή θέληση». Ήλγο αργότερα, σε ραδιοφωνική του συνέντευξη για το άντι του Νόμπελ, ο συγγραφέας, πολύ πιο χαλαρός, αναφέρθηκε στον προκάτοχό του. «Είναι οπωρούδιο που πήραν το Νόμπελ ένα χρόνο μετά τον Μπούρι Ντίλαν, που είναι πήρας μου από τα 13 μου χρόνια. Ιωάς ο μεγαλύτερος πήρας μου. Μπορώ και τον μυστικά καταπληκτικά, αλλά δεν θα κάνω τώρα». Υποσχέθηκε πάντοτε ότι σταν άποινα στη Στοκχόλμη, στις 10 Δεκεμβρίου, για παραλίγεται το Νόμπελ του, ότι το προσαπόθεσε.

Εμι Τομσον, Αντώνιο Χόπκινς,
«Για απομενάριά μιας μέρας»

**Ο Ισηγούρο δίνει συνέντευξη
Τύπου στον κάτο του σπουδών του στο
Λονδίνο, χθες, λίγο μετά την είδηση
στη πύρη το Νόμπελ Λογοτεχνίας**

του στο Εθνικό Κέντρο Ωκεανογραφίας της Αγγλίας ήταν αυτές που οδήγησαν όλη την οικογένεια στον ξερίζωμό από την Ιαπωνία, όταν ο Καζούο ήταν πέντε χρόνων. Μια σύντομη, όπως αρχικά νόμιζαν, διαμονή σε ένα σπίτι στο Σάρεϊ, που μιλούσε και ζόνες με απόλυτα ιαπωνικό τρόπο, ενώ ο παππούς έστελνε στον εγγονό του ιαπωνικά μάνγκα, αποδείχτηκε μόνιμη γεγατάσταση. Και ο μικρός Καζούο άρχισε να προτιμά από τα κόμικς της πατριδας του Σέρλοκ Χολμς.

Με μία κιθάρα στις ΗΠΑ

Πριν, μάλιστα, αρχίσει τις πανεπιστημιακές σπουδές του στη φιλοσοφία και την αγγλική λογοτεχνία, αλλά και τις μεταπτυχιακές του στη δημιουργική γραφή, εκεί όπου πρωτοφάνηκε το λογοτεχνικό του ταλέντο, πέρασε έναν ολόκληρο χρόνο γυρίζοντας με την κιθάρα του στις ΗΠΑ, γράφοντας μουσική και στίχους και βομβαρδίζοντας δισκογραφικές με ντέρμα (εξ ου και το χιονομοριστικό, χαρούμενο για το Νόμπελ του φίλου του, σχόλιο του Σάλμαν Ρούσντι, «παραδώσου Μπομπ Ντίλαν»). Μουσικός, βέβαια, δεν έγινε ποτέ ο Ισηγούρο, τον απορρόφησε η γραφή, αν και έχει συμμετοχή, και σε ώριμη πλικιά, σε διάφορους δίσκους.

Στην Ιαπωνία δεν ξαναπάτησε

το πόδι του παρά το 1989. Παραδέχτηκε τότε σε μια συνέντευξη, που έδωσε στον νομπελίστα Κενζαμπούρο Οε, ότι η Ιαπωνία των δύο πρώτων βιβλίων του ήταν δημιούργημα της φαντασίας του, ότι ελάχιστα είχε επηρεαστεί από την ιαπωνική λογοτεχνία, ότι περισσότερα χρωστούσε στο σινεμά του Γιασουχίρο Οζου και του Μίκιο Ναρούζε. Οταν, δε, τον ρωτάνε αν θεωρεί τον εαυτό του Γιαπωνέζο ή Αγγλο συγγραφέα, απαντά: «Οι άνθρωποι δεν είναι κατά τα δύο τρίτα ένα πράγμα και το υπόλοιπο κάτι άλλο. Η ιδιοσυγκρασία, η προσωπικότητα και η στάση ενός ανθρώπου δεν διαχωρίζονται έτσι, ξεκάθαρα. Καταλήγουμε όλοι μας ένα περιεργό ομογενές μείγμα. Είναι κάτι που θα γίνεται στο εξής όλο και πιο συνηθισμένο -άνθρωποι με ανάμεικτα πολιτιστικά και εθνικά μπακγκράουντ. Προς τα εκεί πηγαίνει ο κόσμος».

To ίδιο περίεργο μείγμα είναι και η λογοτεχνία του. Δεν έχει γράψει πολλά μυθιστορήματα, μόνο οκτώ, αλλά στα δύο τελευταία πέρασε κατά έναν τρόπο στο είδος της επιστημονικής φαντασίας ή του φανταστικού. Στο «Μη μ' αφήνεις ποτέ» μας μεταφέρει σε έναν δυστοπικό κόσμο, όπου παιδάκλωνι ζουν μια σύντομη ζωή μέχρι να δώσουν στους ανθρώπους όλα τα όργανά τους και να πεθάνουν. Ενώ στο πιο πρόσφατο, αριστούργηματικό του μυθιστόρημα «Ο Θαυμένος γίγαντας» (2015), με το οποίο επανήλθε ύστερα από απουσία δέκα χρόνων με μόνο μια συλλογή διηγημάτων («Νυχτερινά», Καστανιώτης), στα ενδιάμεσα, ο Ισηγούρο πλάθει έναν μεγαλειώδη, γκόθικ, μυστηριώδη, σκοτεινό αλλά και γεμάτο μεγάλα αισθήματα και συγκίνοισι κόσμο. Τον τοποθετεί στη Βρετανία, λίγο μετά την αποχώρηση των Ρωμαίων, όταν ο Αγγλοσάξωνες ετοιμάζονται να καταλάβουν όλο το νησί περνώντας από λεπίδι τους ντόπιους. Βασικοί ήρωες αυτού του συναρπαστικού, αλλά βαθιά φιλοσοφημένου παραμυθιού, είναι ένας γέρασμένος ιππότης του βασιλιά Αρθούρου, που προσπαθεί να σκοτώσει μια δράκαινα, κι ένα πλικιώμενο, αγαπημένο ζευγάρι, που τηνήμη του έχει θολώσει, αλλά ψάχνει να βρει το χαμένο του παιδί. Ο Ισηγούρο, σ' έναν κόσμο βυθισμένο στους φανατισμούς, τη βία και τις συγκρούσεις, μοιάζει να μας λέει ότι η μνήμη δεν είναι πάντα κάτι καλό, η μνήμη μανιπουλάρεται από επιτήδειους και κάνει τους ανθρώπους να σκοτώνονται μεταξύ τους.

● **INFO:** κυκλοφορούν ακόμα στα ελληνικά τα μυθιστορήματα «Ο απαργόρητος» και «Τότε που ήμασταν ορφανοί» (Καστανιώτης).